

REPUBLIKA HRVATSKA

KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Župan

KLASA: 022-05/13-01/5
URBROJ: 2137/1-01/01-13-22
Koprivnica, 2. svibnja 2013.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
n/r ministar, g. Tihomir Jakovina
Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb

Predmet: Teško stanje u poljoprivredi – apel za rješavanjem problema

Poštovani gospodine ministre,

U proteklih nekoliko mjeseci već sam Vam uputio dva dopisa vezano uz lošu situaciju u poljoprivredi s posebnim naglaskom na mljekarsku proizvodnju, a kako svakodnevno primam pritužbe poljoprivrednika te sam se i sam osvjedočio u neodrživost trenutnog stanja pišem Vam još jednom u nadi da ćete se uključiti u rješavanje problema.

Nedavno su me posjetili proizvođači mlijeka iz udruge Bilogora, jer situacija u mljekarstvu je možda i najteža. Iznosim Vam ovdje činjenice kako prema svim pokazateljima trenutna cijena mlijeka, koju plaćaju mljekarske industrije, nije dovoljna za pokrivanje troškova proizvodnje. Stoga ne čudi što sve više ljudi odustaje od proizvodnje, pa i oni koji su nedavno preko operativnih programa izgradili farme uz velika kreditna zaduženja. Ovi ljudi danas sve više padaju u dužničko ropstvo, a prepušteni su na nemilost krupnom kapitalu.

Ovu konstataciju potvrđuje i to što Ministarstvo poljoprivrede još uvijek nije donijelo pravilnik o uređenju ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda - takozvani mliječni paket. Mliječna industrija to obilato koristi te proizvođačima priprema i nudi nove ugovore koje će biti teško raskinuti, jer kada ih potpišu neće se moći udružiti u proizvođačke organizacije. Cijenu mlijeka regulira mliječna industrija, a poljoprivredni proizvođači prisiljeni su uzimati repromaterijal od mljekarskih kompanija te ga plaćaju svojim proizvodima, ali uz visoku kamatnu stopu, te time polako ali sigurno ulaze u dužničko ropstvo.

Ako želimo naše poljoprivrednike kvalitetnije pripremiti za pravila ponašanja u Europskoj uniji onda Ministarstvo poljoprivrede treba odvojiti sredstva za organiziranje mljekara jer svaki pojedinac sa svojom proizvodnjom neće moći odgovoriti na izazove koji im predstoje. Ovdje je vidljivo da se ne traži novac već primjena zakona koji bi pomogli proizvođačima u EU.

Da bi Vam zornije prikazali kako je trenutna situacija za mljekare neodrživa želim Vam predočiti podatke o strukturi troškova jedne farme s 40 krava s dnevnom proizvodnjom

mlijeka od 20 litara po kravi. Prema analizi HPA dnevni trošak stočne hrane iznosi 44,10 kuna po kravi a troškovi proizvodnje mlijeka su 44,10 kuna, odnosno trošak jedne krave dnevno iznosi 88,20 kuna. Ovdje spadaju troškovi rada 10-15%, amortizacija 5-15%, osiguranje 6-8%, ostali troškovi 9-13% (veterinarske usluge, liječenje, rad poljoprivrednih strojeva te razne druge usluge i potrošni materijal), dok troškovi rada zaposlenika ovdje nisu navedeni. Kako je cijena litre mlijeka 2,10 kuna, krava dnevno na bazi 20 litara mlijeka prihoduje 42 kune, dok se dnevno po kravi prihoduje 13,97 kuna poticaja što je maksimalni iznos za poljoprivredno zemljište, krave i mlijeko. Dakle ukupni dnevni prihod po kravi iznosi 55,97 kuna, što znači da poljoprivrednik dnevno po kravi ima gubitak od 32,23 kune. Ako ove brojke preračunamo na cijelu godinu onda je ta ista farma u gubitku od 471.580 kuna (32,23 kuna X 40 krava X 365 dana).

Postavlja se stoga pitanje održivosti ovakve proizvodnje, jer na ovaj način nećemo osigurati prehrambenu sigurnost za građane Republike Hrvatske. Velik broj ljudi u Koprivničko-križevačkoj županiji živi od poljoprivrede te Županija prema svojim mogućnostima ulaže u subvencioniranje poljoprivrede na svom području, no ako se i država značajnije ne uhvati u rješavanje problema i ne stane na stranu proizvođača, situacija će biti još teža.

Velik problem seljacima predstavlja i aktualna situacija oko legalizacije objekata, jer u selima su mnogi gospodarski objekti bespravno sagrađeni. Poljoprivrednici nemaju sredstva da bi legalizirali objekte, a posebno ona seoska domaćinstva u kojima žive stariji građani. Onima pak koji i dalje proizvode legalizacija predstavlja dodatni problem jer mnogima nedostaje kapitala i za financiranje proizvodnje, a kamoli da imaju sredstva za razna davanja koja traži proces legalizacije. Države u okruženju su problem legalizacije riješile na drugačiji način i u tom procesu puno kvalitetnije izišle u susret malom čovjeku. Vi kao resorni ministar trebali bi tražiti dodatne olakšice za poljoprivrednike u procesu legalizacije, jer inače mnogi to neće učiniti što nije dobro. Županija je u tom smjeru pokrenula program sufinanciranja legalizacije gospodarskih objekata, kako bi se makar i dijelom ublažili visoki nameti koje seljaci trebaju podmiriti.

U očekivanju da Ministarstvo poljoprivrede pokrene rješavanje ovih velikih problema srdačno Vas pozdravljam!

S poštovanjem,

ŽUPAN:
Darko Koren, ing. građ.